

Oberonia Lindley 1830

Trên thế giới có khoảng 330 giống, Việt nam có 37.

1 *Oberonia acarus* Evrard ex Gagnep1932

Tên Việt: Móng rùa rận (PHH), La đơn bông dài (TH).

Mô tả: Phong lan cao chừng 20 phân, cây buông thõng, lá 3-4 chiếc, hoa nhỏ chừng 2 ly.

Nơi mọc: Đà Lạt.

Ảnh: Tripetch P. (www.trekkingthai.com)

2 *Oberonia acaulis* Griff. 1851

Đồng danh: *Oberonia acaulis* var. *luchunensis* S.C.Chen 1982.

Ảnh: Nguyễn minh Đức

Ảnh: Ngọc lý Hiền

Tên Việt: Móng rùa không thân, (PHH) La đơn.

Mô tả: Phong lan, thân ngắn, lá 3-5 chiếc. Chùm hoa dài 16-37 phân, hoa mọc dày to 1.5 ly nở vào mùa Thu-Đông.

Nơi mọc: Thừa thiên, Tây nguyên.

***Oberonia anceps* Lindl (1838). Xin xem *Oberonia lycopodioides* (J.König) Ormerod, (1995).**

3 *Oberonia anthropophora* Lindl. 1830

Đồng danh: *Iridorchis anthropophora* (Lindl.) Kuntze 1891; *Malaxis anthropophora* (Lindl.) Rchb.f. 1861

Ảnh: orchidsonline.com.au

Ảnh Leonid Averyanov

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 5 chiếc, chùm hoa dài 15-18 phân, hoa nhiều và nhỏ 2 ly, nở vào mùa Thu.

Nơi mọc: Tây nguyên.

4 *Oberonia caulescens* Lindl. 1830

Đồng danh: *Oberonia bilobatolabella* Hayata 1914; *Oberonia longilabris* King & Pantl. 1895; *Oberonia pterorachis* C.L.Tso 1933; *Oberonia yunnanensis* Rolfe 1903.

Tên Việt: Móng rùa có thân (PHH), La đơn thân (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 4-5 chiếc. Chùm hoa dài 15 phân, hoa nhiều nhỏ 2-3 ly.

Nơi mọc: Quảng Nam, Đà Nẵng, Đà Lạt, Bà Rịa, Vũng Tàu, Đồng Nai.

Ảnh: orchidspecies.com

Oberonia caulescens
photo by Lanfu Wang
2003/09/16

5 *Oberonia cavaleriei* Finet 1908

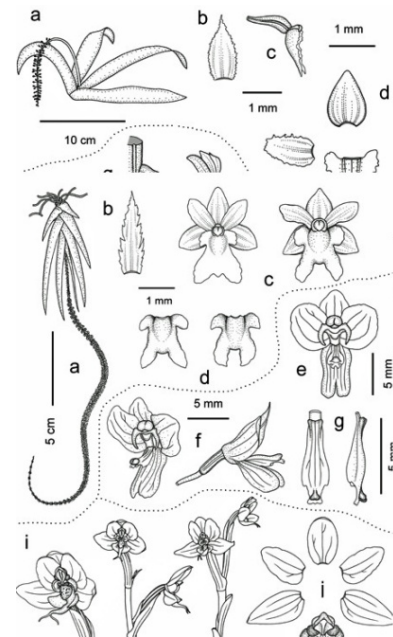
Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ. Lá 4-5 chiếc, chum hoa dài 10-15 phân, hoa nhiều và nhỏ 2.5 ly nở vào cuối mùa Hạ.**Nơi mọc:** Lào cai, Quảng Ninh.

Ảnh: Orchid species

Oberonia dalatensis Gagnep. 1932 – Xin xem *Oberonia langbianensis* Gagnep. 1932.6 *Oberonia dolichocaulis* Seidenf (1995)**Mô tả:** Phong lan rất nhỏ thân dài 1-2 phân, lá mọc chông lên nhọn, dài 2-3 phân. Chùm hoa dài 4-5 phân, hoa màu vàng đục hay tím 6-8 chiếc nở vào tháng 10-12.**Nơi mọc:** Dakkley, Kontum.

Hình vẽ: Leonid Averyanov (a,b,c,d)

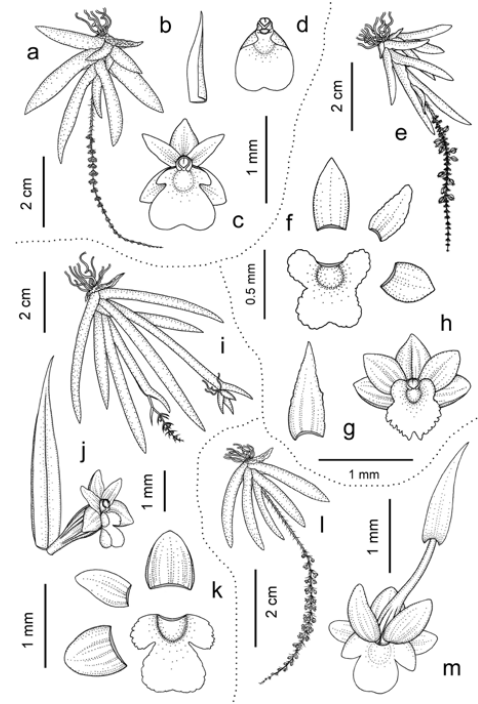
7 *Oberonia dolichostachys* Aver., sp. nov**Mô tả:** Phong lan rất nhỏ thân cao 0.5-1.5 phân, lá 4-6 chiếc, dài 4-10 phân, rộng 4-6 ly. Chùm hoa dài 15-25 phân, hoa mọc dày to 1.6-2 ly màu nâu vàng nhạt, nở từ tháng 9-12.**Nơi mọc:** Lạc Dương, Lâm Đồng (Thái Lan, Trung Hoa, Lào).

Ảnh: Leonid Averyanov

Hình vẽ: (a,b,c,d) Leonid Averyanov

8 *Oberonia emarginata* Lomg & Prantl 1998.**Tên Việt:** Móng rùa lõm (PHH), La đơn mép (TH).**Mô tả:** Phong lan nhỏ, lá 4-5 chiếc. Chùm hoa dài 15 phân, hoa nhỏ.**Nơi mọc:** Tây Nguyên.

Hình vẽ: King and Pantling (e,f, g)

9 *Oberonia ensiformis* (Sm.) Lindl. 1859**Đồng danh:** *Malaxis ensiformis* Sm. 1812; *Oberonia trilobata* Griff. 1851

Ảnh: Orchid species.com

Ảnh: oakhillgardens.com

Tên Việt: Móng rùa kiếm (PHH), La đơn kiếm (TH).**Mô tả:** Phong lan nhỏ, lá 4-5 chiếc. Chùm hoa dài 25 phân, hoa nhiều và nhỏ 3 ly, nở vào mùa Thu.**Nơi mọc:** Khắp miền Bắc và miền Trung.

10 *Oberonia evrardii* Gagnep. (1929)

Ảnh: Lê trong Châu

Ảnh: Lê trong Châu

Tên Việt: Móng rùa Evrardi (PHH), La đơn đá (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, cao 15-20 phân. Lá 3-5 chiếc. Chùm hoa dài 10-18 phân, hoa nhiều và nhỏ 2.5 ly.

Nơi mọc: Tam Đảo, Ba Vì, Tây Nguyên, Lâm Đồng.

11 *Oberonia falcata* King & Pantl. 1895

Đồng danh: *Oberonia caudata* King & Pantl. 1897; *Oberonia pendula* Ridl. 1912.

Ảnh: Nguyễn vũ Khôi

Ảnh: Nguyễn vũ Khôi

Tên Việt: Móng rùa phẳng (PHH), La đơn cong (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ cao 20 phân, lá 5-6 chiếc. Chùm hoa dài 8-15 phân. Hoa nhiều và nhỏ 1 ly, nở vào Hạ-Thu.

Nơi mọc: Mộc Châu, Sơn La, Kon Plong, Kontum, Phú Quốc.

12 *Oberonia falconeri* Hook.f. 1888

Tên Việt: Móng rùa Falconer (PHH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 4-5 chiếc. Chùm hoa dài 10-15 phân, hoa nhiều và nhỏ 1 ly, nở vào mùa Hạ-Thu.

Nơi mọc: Tam Đảo, Ba Vì.

Ảnh: Phan kế Lộc

13 *Oberonia gammiei* King & Pantl. 1897

Đồng danh: *Oberonia regnieri* Finet 1908; *Oberonia saururus* Ridl. 1911; *Oberonia trullilabris* Guillaumin 1960.

Ảnh: Alex & Karel Petrzelka

Ảnh: André Schuiteman

Tên Việt: Móng rùa Gami (PHH), La đơn tối (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 4-5 chiếc. Chùm hoa dài-18 phân, hoa 15-20 chiếc mọc thưa và nhỏ 1.5 ly, nở vào mùa Hạ.

Nơi mọc: Nha Trang và Đồng Nai.

14 *Oberonia huensis* Aver.2005

Ảnh: Leonid Averyanov

Ảnh: Leonid Averyanov

Tên Việt:**Mô tả:** Phong lan nhỏ, lá 4-5 chiếc. Chùm hoa dài 20-25 phân, rất nhiều hoa nhỏ 2 ly.**Nơi mọc:** Thừa Thiên, Huế.15 *Oberonia integerrima* Guillaumin 1955

Ảnh: Alex & Karel Petrzalka

Ảnh: pflanzen-im-web.de

Tên Việt: Móng rùa nguyên (PHH), La đơn nhẵn (TH).**Mô tả:** Phong lan nhỏ, lá 5-8 chiếc. Chùm hoa dài 13-18 phân, hoa nhiều và nhỏ 1.5 ly, nở vào mùa Hạ-Thu.**Nơi mọc:** Lâm Đồng, Đà Lạt.

16 *Oberonia iridifolia* [Roxb.] Lindley 1830

Đồng danh: *Oberonia brevifolia* (Hook.f.) Panigrahi 1999; *Oberonia denticulata* Wight 1851; *Oberonia denticulata* var. *brevifolia* (Hook.f.) S.Misra 1989; *Oberonia iridifolia* var. *brevifolia* Hook.f. 1890; *Oberonia iridifolia* var. *denticulata* Hook. f., Santapau, Fernandes and Kapadia 1958; *Oberonia mucronata* (D.Don) Ormerod & Seidenf. 1997

Ảnh: Orchid species

Ảnh: rv-orchidworks.com

Tên Việt: Móng rùa Iris (PHH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 3-4 chiếc. Chùm hoa dài 15-25 phân, hoa nhiều và nhỏ 4 ly, nở vào mùa Thu-Đông.

Nơi mọc:

17 *Oberonia jenkinsiana* Griff. ex Lindl. 1859

Đồng danh: *Iridorkis jenkinsiana* (Griff. ex Lindl.) Kuntze 1891; *Malaxis jenkinsiana* (Griff. ex Lindl.) Rchb.f. 1861.

Tên Việt: Mong rùa.

Mô tả: Phong lan cao 3-5 phân, lá 4-5 chiếc, dài 15-20 phân, chùm hoa dài 20-25 phân. Hoa nhỏ 1 ly, nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Kron Plong, Kontum, Phú Quốc.

Ảnh Nguyễn vũ Khôi

18 *Oberonia kwangsiensis* Seidenf. 1968

Ảnh: orchid.unibas.ch

Ảnh: orchid.unibas.ch

Tên Việt: Móng rùa Quảng Đông (PHH), La đơn Quảng đông (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 3-6 chiếc. Chùm hoa dài 12-15 phân, hoa nhiều và nhỏ 2 ly nở vào mùa Thu.

Nơi mọc: Quan Ba, Hà Giang, Phú Yên, Sơn la, Hữu Lung, Lang Sơn, Nho Quan, Ninh Bình.

19 *Oberonia langbianensis* Gagnep. 1932

Đồng danh: *Oberonia dalatensis* Gagnep. 1932.

Ảnh: Orchid species.com

Tên Việt: Móng rùa Langbian (PHH), La đơn langbian (TH).

Mô tả: Phong lan than cao 15 phân, lá 4-5 chiếc. Chùm hoa dài 12-15 phân, hoa nhiều và nhỏ 2 ly.

Nơi mọc: Đơn Dương, Lâm Đồng.

20 *Oberonia longibracteata* Lindl.1830

Đồng danh: *Oberonia dalatensis* Gagnep. 1932.

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 5-6 chiếc. Chùm hoa dài 5-7 phân, hoa nhiều và nhỏ 1-1.5 ly nở vào mùa Thu.

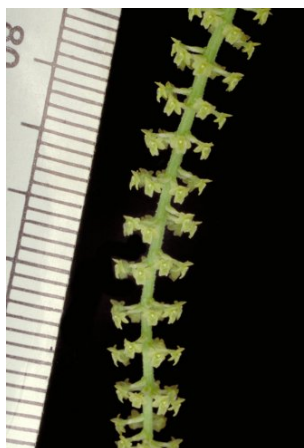
Nơi mọc: Tam Đảo, Ba Vi, Tây Nguyên (Kon Plong, Kontum), Đồng Nai.

Ảnh: pflanzen-im-web.de

21 *Oberonia lycopodioides* (J.König) Ormerod 1995

Đồng danh: *Oberonia anceps* Lindl. 1838; *Oberonia ancipita* Naves 1880; *Oberonia griffithii* Wight 1851; *Oberonia imbricata* Wight 1851; *Oberonia imbricatiflora* J.J.Sm. 1914.

Ảnh: P.O' Byrn

Ảnh: P.O' Byrn

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, thân lá dẹt. Chùm hoa dài 8-15 phân, hoa nhiều và nhỏ 2 ly nở vào mùa Thu.

Nơi mọc: Tây Nguyên, Lâm Đồng, Đồng Nai.

***Oberonia mucronata* (D.Don) Ormerod & Seidenf. 1997 – Xin xem *Oberonia iridifolia* Lindley 1830.**

22 *Oberonia myosurus* (Sw.) Lindl. 1830

Đồng danh: *Iridorchis myosurus* (Lindl.) Kuntze 1891; *Malaxis myosurus* (Lindl.) E.C. Parish & Rchb.f. 1874.

Ảnh: Theorchidsource

Ảnh: Orchids species

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 3 chiếc. Chùm hoa dài 10 phân, hoa nhiều và nhỏ, nở vào mùa Hạ.

Nơi mọc:

23 *Oberonia multidentata* Aver.2006

Ảnh: Leonid Averyanov

Ảnh: Leonid Averyanov

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 3-4 chiếc. Chùm hoa dài 3-4 phân, hoa to 5-6 ly, nở vào mùa Thu.

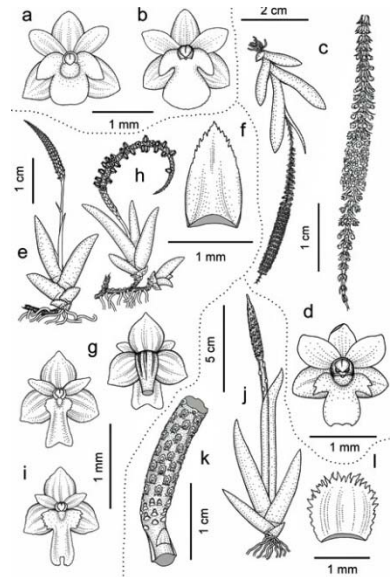
Nơi mọc: Sin Hồ, Lai Châu, Nguyễn Tien Hiệp, L. Averyanov, Phạm Văn Thế, Phan Kế Lộc tìm thấy ngày 16-11-2006.

24 *Oberonia ngoclinensis* Aver., sp. nov.

Mô tả: Phong lan rất nhỏ, thân rễ bò dài, củ mọc các nhau 5 ly cao 1-3 phân, lá dài 1.5- 3 phân, rộng 3-5 ly. Dò hoa dài 3-6 phân, hoa mọc dày, to 0.8-1 ly, nở vào tháng 2-3.

Nơi mọc: Ngọc Linh, Kontum.

Chưa tìm thấy ảnh
Hình vẽ (ef,g,h,i) Leonid Averyanov

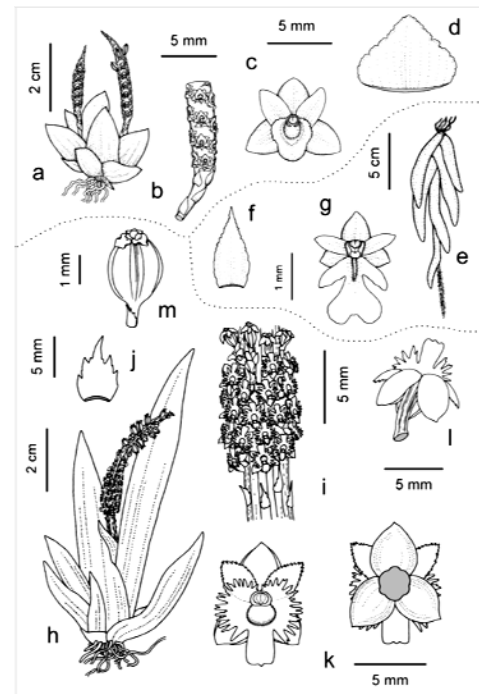

25 *Oberonia obcordata* Lindl.1859

Mô tả: Phong lan rất nhỏ thân dài 1-3 phân, lá 5-7 chiếc, dài 3-5 phân, rộng 2-8 ly. Chùm hoa dài 3-5 phân, hoa màu đỏ cam hay đỏ nâu ngang 1.5-2 ly nở vào tháng 11-1.

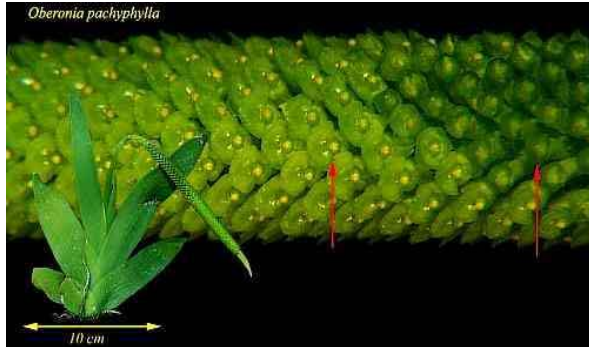
Nơi mọc: Phong Thổ, Lai Châu.

Hình vẽ: Leonid Averyanov (e,f,g)

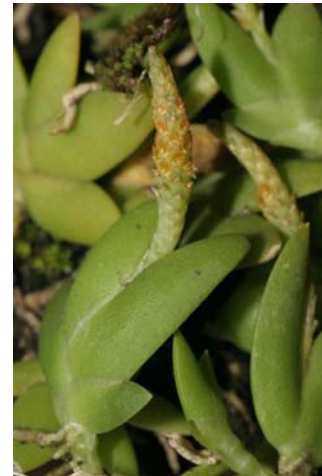

26 *Oberonia pachyphylla* King & Pantl. 1898

Đồng danh: *Oberonia apiculata* Kerr 1927; *Oberonia crassirachis* Guillaumin 1964.

Ảnh: Orchid species

Ảnh: Phan kế Lộc

Tên Việt: Móng rùa lá dày (PHH), La đơn lá dày (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ lá 5-6 chiếc. Chùm hoa dài 15 phân, hoa nhiều và nhỏ 8 ly nở vào cuối Đông.

Nơi mọc: Hà Nam Ninh, Ninh Thuận, Đồng Nai.

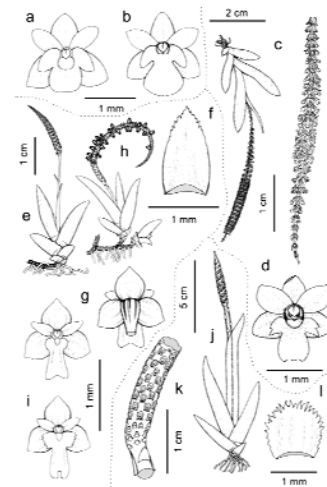
27 *Oberonia pachyrachis* Rchb.f. ex Hook.f. 1894

Ảnh: Petrov

Hình vẽ: Leonid averyanov (j, l)

Đồng danh: *Iridorkis pachyrachis* (Rchb.f. ex Hook.f.) Kuntze 1891; *Oberonia umbraticola* Rolfe 1909.

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá nhiều và ngắn. Chùm hoa lên thẳng dài 10-15 phân, hoa nhiều và nhỏ 1 ly, nở vào mùa Đông.

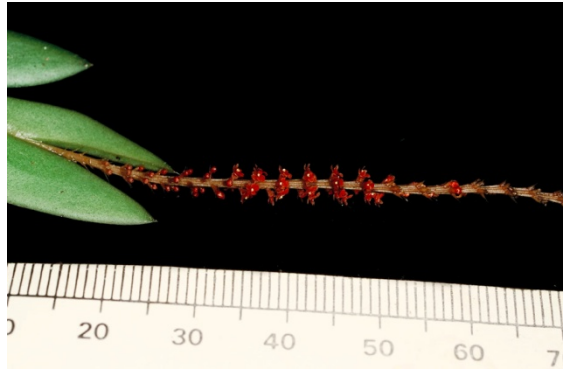
Nơi mọc: Chu Yang Sinh, Đắc Lắc.

28 *Oberonia pumilio* Rchb.f. 1857

Đồng danh: *Malaxis pumilio* (Rchb.f.) Rchb.f. 1861; *Oberonia treubii* Ridl. 1896.

Ảnh: Orchid species

Ảnh: orchid.unibas.ch

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá dày và ngắn. Chùm hoa dài 5-8 phân, hoa nhỏ 1.2 ly mọc thưa, nở vào mùa Đông.

Nơi mọc: Văn Ban, Lào Cai, Kon Plong Kontum.

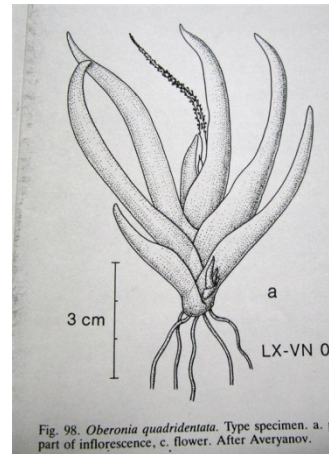
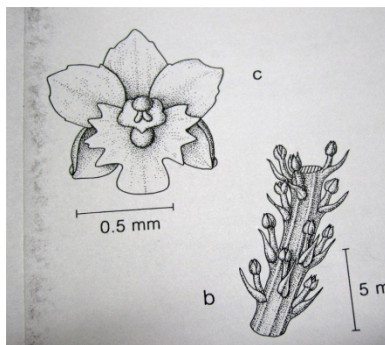
29 *Oberonia quadridentata* Aver 1988

Fig. 98. *Oberonia quadridentata*. Type specimen. a. part of inflorescence, c. flower. After Averyanov.

Hình vẽ: Leonid Averyanov

Tên Việt: Móng rùa bốn răng(PHH) La đơn bốn răng (TH)

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 4-6 chiếc. Chùm hoa dài 4-5 phân, hoa nhỏ 1 ly.

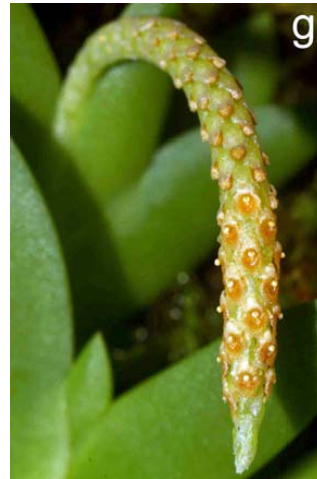
Nơi mọc: Tam Đảo, Ba Vi.

30 *Oberonia rasmussenii* Seidenf. 1975

Ảnh: Orchidfoto.com

Ảnh: Orchidfoto.com

Tên Việt:**Mô tả:** Phong lan nhỏ, lá nhiều. Chùm hoa dài 4-5 phân, hoa nhỏ 1-2 ly.**Nơi mọc:** Tây Nguyên, Gia Lai Kontum.31 *Oberonia rhizoides* Aver., sp. nov.

Ảnh: Leonid Averyanov

Mô tả: Phong lan rất nhỏ thân rễ bò dài, củ cao 1-3 ly, lá 3-4 chiếc dài 1.5-2 phân, rộng 0.5-1.2 phân. Dò hoa cao 1.5-3 phân, hoa chỉ chít, to 1-1.4 phân màu vàng xin. Hoa nở vào mùa Xuân.**Nơi mọc:** Sin Chai, Tua Chùa, Điện Biên, Bắc Sơn, Lang Sơn, Chiềng Cộ, Sơn La.

32 *Oberonia rosea* Hook.f. 1890

Đồng danh: *Oberonia kusukusensis* Hayata 1914.

Ảnh: Bùi xuân Đáng

Ảnh: Flickr.com

Tên Việt: Móng rùa hường (PHH), La đơn hồng (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá nhiều. Chùm hoa dài 10 phân, hoa nhỏ 2-3 ly, nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Tây Nguyên, Lâm Đồng, Di Linh.

33 *Oberonia rufilabris* Lindl. 1838

Đồng danh: *Oberonia tixieri* Guillaumin, (1961), *Oberonia neotixieri* Guillaumin 1963; *Oberonia pantlingiana* L.R.Shakya & R.P.Chaudhary 1999.

Ảnh: rv-orchidworks.com

Ảnh: pbase.com

Tên Việt: Móng rùa môi đỏ (PHH), La đơn đỏ (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 3-4 chiếc. Chùm hoa dài 10 phân, hoa nhiều và nhỏ 1.8 ly, nở vào mùa Thu.

Nơi mọc: Phan Rang, Đà Lạt, Đồng Nai.

***Oberonia tixieri* Guillaumin, (1961) xin xem *Oberonia rufilabris* Lindl.1838**

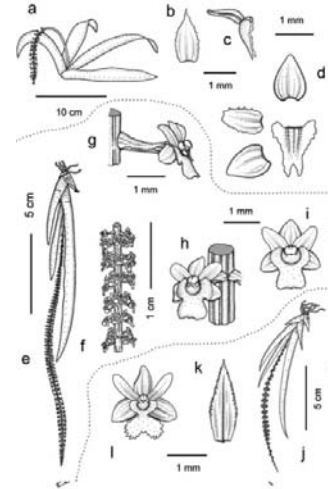
34 *Oberonia sonlaensis* Aver., sp. nov.

Mô tả: Phong lan rất nhỏ, thân cao 0.5-1 phân, lá 3-4 chiếc dài 10-22 phân, rộng 0.4-1 phân. Chùm hoa dài 10-12 phân, hoa màu vàng nâu, nở vào tháng 12-1.

Nơi Mọc: Thuận Châu, Sơn La.

Ảnh: Leonid Averyanov

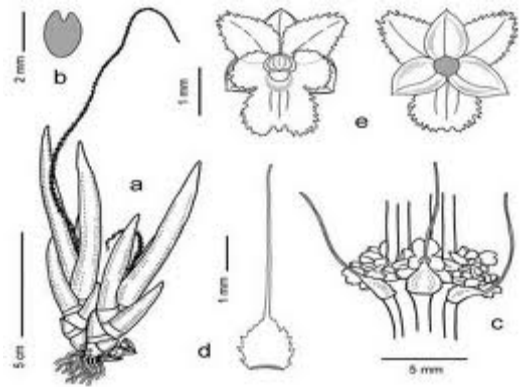
Hình vẽ: Leonid Averyanov (e,f,g,h,i)

35 *Oberonia trichophora* Aver.(2007)

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 4-6 chiếc. Chùm hoa dài 12-14 phân, hoa 5-7 chiếc, mọc thưa to 1.7 ly, nở vào mùa Đông. Trông rất giống *Ober. langbianensis*.

Nơi mọc: Ngày 17-11-2006. Nguyen Tien Hiệp, L. Averyanov, Pham Van Thế, tìm thấy ở Sin Hồ, Lai Châu.

36 *Oberonia trochopetala* Gagnep 1929

Tên Việt: Móng rùa (PHH), La đơn Nha trang (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 3-4 chiếc, Chùm hoa 10 phân, hoa nhiều và nhỏ 2 ly.

Nơi mọc: Nha Trang, Đồng Nai.

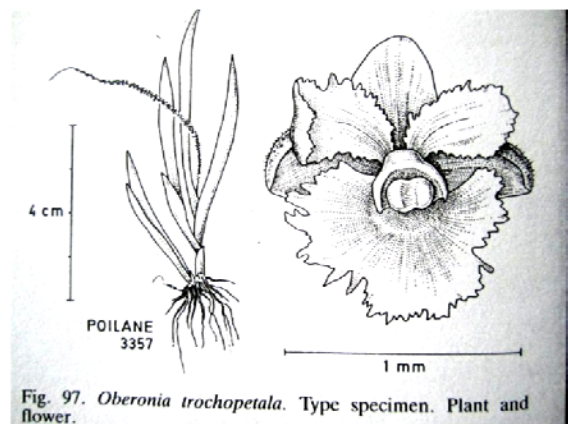

Fig. 97. *Oberonia trochopetala*. Type specimen. Plant and flower.

Hình vẽ: Poilane

37 *Oberonia variabilis* Kerr 1927

Ảnh: 7a.biglobe.ne.jp

Ảnh: Alex & Karel Petrzela

Tên Việt: Móng rùa biến thiên (PHH), La đơn biến đổi (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, lá 3-5 chiếc, chùm hoa dài 6-10 phân, hoa nhỏ 1.6 ly, nở vào mùa Đông-Xuân.

Nơi mọc: Lào Cai, Lâm Đồng, Bảo Lộc.